

Asia: Asia VN/25733/2021

Suomen digitaalinen kompassi, 2. luonnos

Kansallinen digikompassi kokonaisuutena

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Erikoiskaupan liitto ETU ry pitää hanketta tarpeellisena. Digikompassikokonaisuudesta saa hyvän kuvan digitalisaation ja datatalouden kansallisesta kokonaisuudesta ja sen kehittamisestä. Koska datatalous kasvaa perinteisiä toimialoja nopeammin, on tärkeää, että suomalaiset yritykset pääsevät tähän kasvuun vahvasti mukaan, kuten selonteossakin todetaan.

Selonteossa toteutettu SWOT-analyysi Suomen digitalisaation ja datatalouden nykytilasta ja tulevaisuudesta on onnistunut ja toteaa hyvin vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhat.

Selonteossa todetaan, että on tärkeää, että Suomi voi Omadata-mallin avulla olla globaalisti keskeisessä roolissa luomassa yksilön tarpeita vastaavia, sujuvia ja helppokäyttöisiä ratkaisuja, joilla dataa pystytään jakamaan turvallisesti sekä julkisissa että yksityisissä palveluissa. Tämä on tärkeää myös erikoiskaupan yrityksille.

Selonteossa kuvataan hyvin, kuinka pienet ja keskisuuret yritykset tarvitaan voimakkaammin mukaan digitalisaation ja datatalouden ratkaisujen hyödyntäjiksi ja tuottajiksi mukaan innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemeihin. Erikoiskaupan liitto pitää tärkeänä, että pk-yritysten erityistarpeet huomioidaan toimenpiteiden toteutuksessa.

Osaaminen

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Erikoiskaupan liitto Etu korostaa erityisesti sitä, että pienten ja keskisuurten yritysten digitalisaatio-osaamiseen on panostettava. Suomalaisista yrityksistä yli 90 % on alle 10-hengen yrityksiä, joiden omat resurssit ovat hyvin rajalliset digitalisaatio-osaamisessa ja siihen liittyvissä kustannuksissa.

Digitaalinen infrastruktuuri

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Selonteossa todetaan, että vahvan kyberturvallisuuden ekosysteemin luominen on keskeistä, kun uhkana ovat niin kyberhyökkäykset, informaatiovaikuttaminen, kuin erilaiset tieto- ja identiteettivarkaudet. Digitalisaatiossa yhtenäisyys koko Euroopassa on tärkeää, jotta saadaan vastavoima globaaleille suuryrityksille ja niiden datamassoille. Tämä on keskeistä myös kaupan alan kilpailukyvyyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi.

Erikoiskaupan liitto painottaa, että digikehityksen seuraamiseen tarvitaan mittaamisen ja raportoinnin välineitä ja malleja vaikuttavuuden arviointiin sekä ennakointiin.

Yritysten digitalisaatio

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Erikoiskaupan liitto pitää myönteisenä, että nyt on laajasti sitouduttu nostamaan TKI-investoinnit 4 % tasolle bruttokansantuotteesta. Selonteossa kirjataan keinoiksi mm. kehityksen mahdollistava lainsäädäntö ja sääntelyn ennakoiva, pitkäjänteinen ja teknologianeutraali kehittäminen toimialakohtaisesti ja toimialariippumattomasti. Digitalisaatiota edistävän toimintaympäristön syntymistä tullaan tukemaan myös kannustamalla elinkeinoelämän ja muiden toimijoiden digi-investointeja. On tärkeää, että toimenpiteet valmistellaan yhteistyössä elinkeinoelämän kanssa.

Selonteossa todetaan, että taloutemme kestävä kehitys riippuu merkittävällä tavalla siitä, miten pienet ja keskisuuret yritykset pystyvät kasvamaan, nostamaan tuottavuuttaan, parantamaan kilpailukykyään ja pienentämään ympäristöjalanjälkeään muun muassa uuden teknologian avulla. Pk-yritysten digikehityksen esteitä ovat mm. kasvuhaluttomuus, näköalattomuus, riittämättömät taloudelliset voimavarat ja osaamisen puute.

Olennaista on myös ymmärtää liiketoimintaa vauhdittavat digitalisaation avaamat mahdollisuudet. Tavoitteena on tukea yritysten menestystä digitalisaation keinoin. Pienten yritysten digiloikan tukeminen ja niiden dataymmärryksen lisääminen ovat keskeisiä toimia liiketoiminnan digitaalisen transformaation vauhdittamisessa. Yrityksen digitaloushanke on tärkeä kanava tuoda esiin mm. pk-yritysten näkökulmaa hankkeen onnistumiseksi.

Myös valmisteilla oleva Kaupan tulevaisuusselonteko nostaa digitalisaation tärkeäksi kaupan kehityksen osa-alueeksi ja myös erikoiskaupan pk-yritysten elinvoimaa tukevaksi mahdollisuudeksi. Tulevaisuusselonteon havainnot on tärkeää ottaa osaksi myös digikompassihanketta.

Erikoiskaupan liitto näkee, että TKI-toimintaa harjoittavien pk-yritysten määrän lisääminen on hyvin tärkeää. TKI-yhteistyön lisääminen pk-yritysten kesken sekä suuryritysten, korkeakoulujen ja

tutkimuslaitosten kanssa on tässä keskeisessä roolissa. TKI-yhteistyön tavoitteena on, että pk-yritysten tuotteet, prosessit, toiminnot ja osaaminen kehittyvät vahvistaen yritysten kilpailukykyä ja että TKI-yhteistyö synnyttää pk-yrityksille myös uusia asiakkuuksia ja liiketoimintamahdollisuuksia. Näitä periaatteita on erikoiskaupan helppo tukea. Hyvistä suunnitelmista on tärkeää päästä toimenpiteisiin nopealla aikataululla.

Lisäksi suomalaisten yritysten on keskeistä osallistua kansainvälisiin innovaatio- ja liiketoimintaekosysteemeihin alusta alkaen. Eri toimialoilla toimivien pk-yritysten innovaatiokyvykkyyttä on vauhditettava ja tuettava pk-yritysten osallistumista innovaatiokumppanuuksiin. Selonteossa todettu tavoite 16, pk-yritysten digikyvykyys, jonka mukaisesti digitaalisesti edistyneiden pk-yritysten määrä kasvaa, kuvaa Erikoiskaupan liiton mukaan hyvin tavoiteltavia avaintuloksia.

Digitaaliset julkiset palvelut

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään.

Selonteossa todetaan, että digikompassin lisäksi kansallista digitalisaatiokehitystä ohjataan ja toimeenpannaan digisalkun avulla. Digisalkku on seurantatyökalu, joka kattaa valtionhallinnon merkittävimmät digitalisaatiohankkeet.

Erikoiskaupan liiton mielestä hankkeiden edistymisen kattava seuranta on erittäin tärkeää ja digisalkussa on myös tehtävä priorisointia tärkeimpien hankkeiden hyväksi. Hankkeiden välttämättömyyttä ja ajoitusta on pystyttävä arvioimaan.

Erikoiskaupan liitto painottaa, että tehokkailla ja helposti saavutettavilla viranomaispalveluilla voidaan luoda yrityksille sujuvaa toimintaympäristöä ja pystytään edistämään myös vihreän siirtymän hankkeiden sujuvaa etenemistä.

Ropponen Jukka
Erikoiskaupan liitto Etu ry